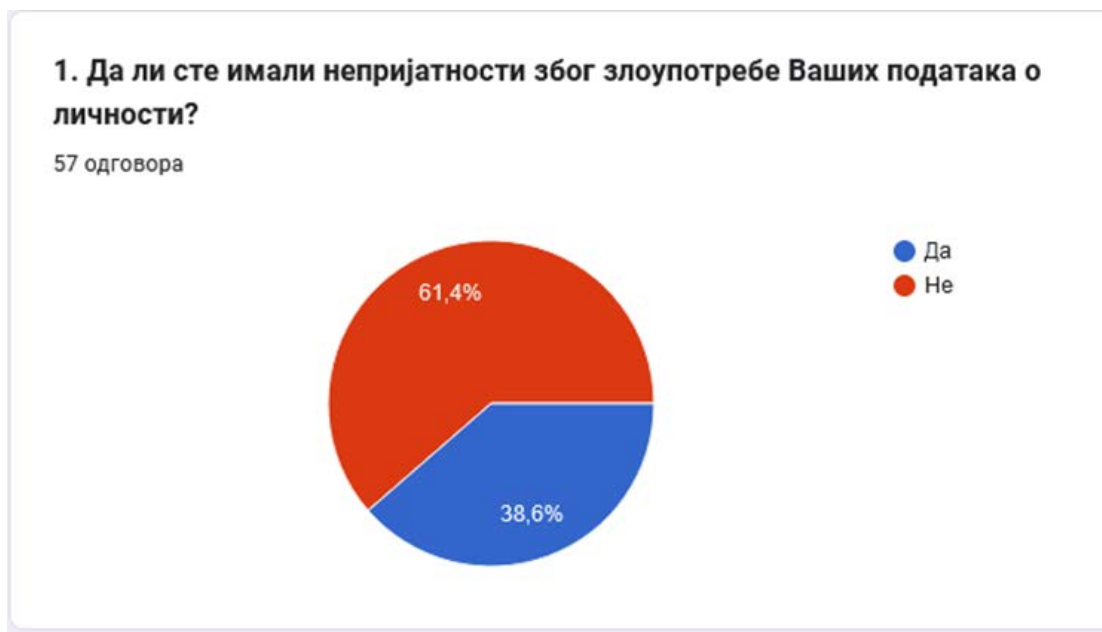

НОВИ ОБЛИЦИ УГРОЖАВАЊА ПРИВАТНОСТИ

Резиме резултата анкете

Друштво за информатику Србије у новембру 2022. организује трибину „НОВИ ОБЛИЦИ УГРОЖАВАЊА ПРИВАТНОСТИ И ПОТРЕБНЕ МЕРЕ“. У циљу аутентичног упознавања мишљења грађана о појави нових облика угрожавања приватности организована је анкета. Линк за анкету је упућен на више адреса не само информатичара, већ грађана различитих занимања и интересовања. Била је отворена од 07. до 12.11.2022. и пристигло је 57 одговора. Како је анкета била анонимна, немамо информацију о старосној и професионалној структури учесника.

У наставку су графички прикази одговора.

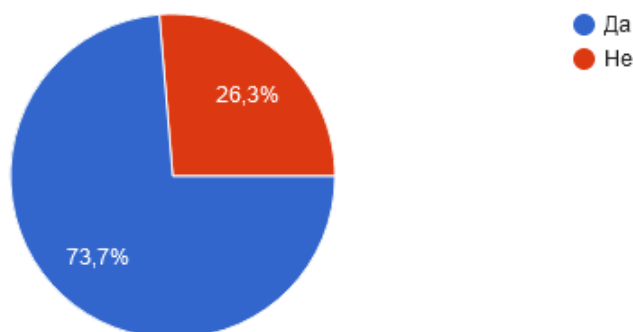

Интересантно је да, грубо речено, две трећине учесника није имало непријатности због злоупотребе података о личности.

Међутим, када је у питању угрожавање приватности као феномен, три четвртине учесника сматра да постоје нови облици угрожавања:

2. Да ли учавате нове облике угрожавања ваше приватности?

57 одговора

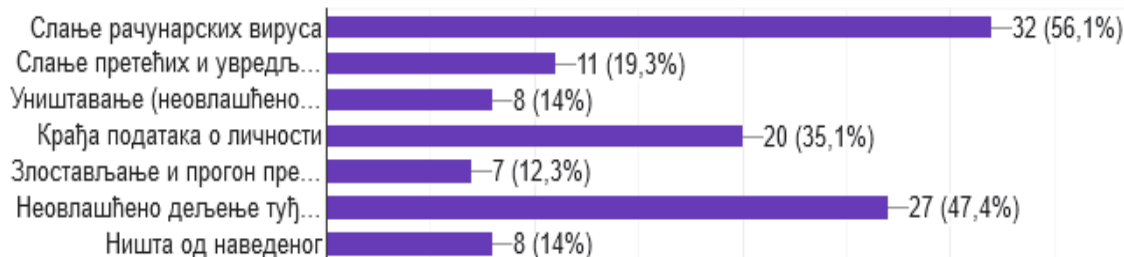

Када су у питању облици који највише угрожавају приватност учесника, на првом месту је *Слање рачунарских вируса*. Следи *Неовлашћено дељење туђих података* и *Крађа података о личности*. Затим, *Слање претећих и увредљивих порука*, *Уништавање (неовлашћено брисање) личних података*, *Злостављање и прогон преко мреже*, а неки појединци су навели и неке облике угрожавања који нису били на листи понуђених: *Слање нежељене е-поште*, *Телефонско узнемиравање*, *Отварање налога на туђе име* и слично.

3. Наведите нове облике који највише угрожавају Вашу приватност

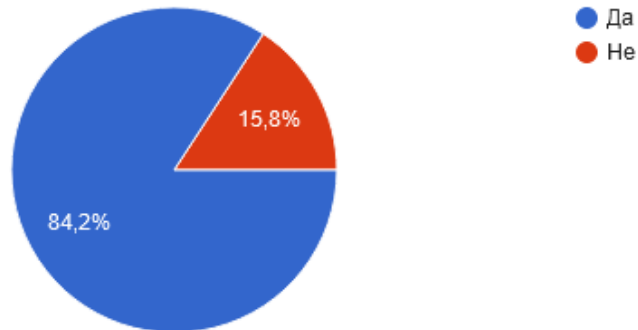
57 одговора

Када је у питању настајање друштва тоталног надзора, учесници су били врло сагласни да је то нешто што је већ око нас:

4. Да ли нам прети опасност од настајања друштва тоталног надзора?

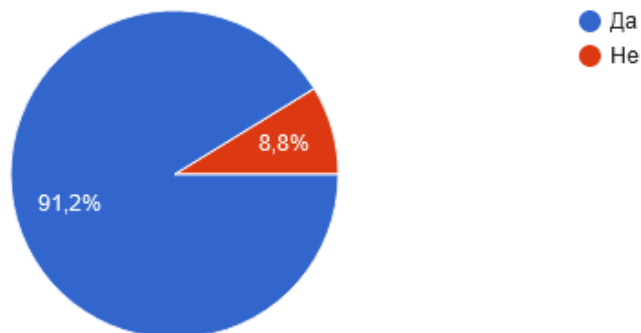
57 одговора

Слично су се изјаснили и када су у питању нови етичке и социјалне последице развоја нових ИКТ. Готово сви сматрају да је то нешто са чиме се већ суочавамо и што треба очекивати у будућности у још већем обиму:

5. Да ли развој и примена најновијих ИКТ доносе нове етичке изазове и друштвене последице ?

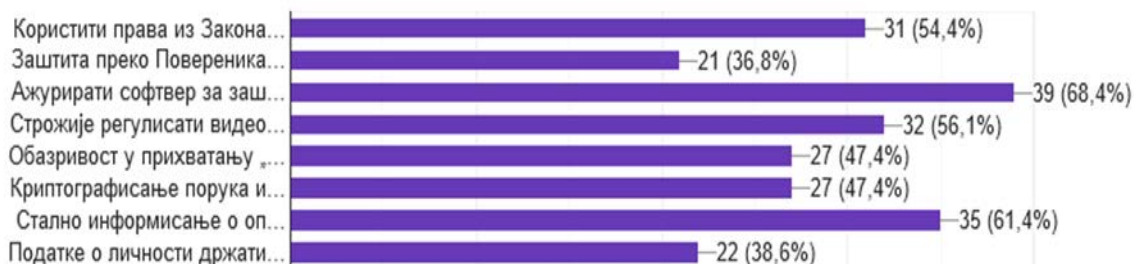
57 одговора

Последње питање у анкети било је да учесници одаберу са листе понуђених, или додају своје предлоге мера за заштиту података о личности.

6. Наведите најпожељније мере за заштиту података о личности:

57 одговора

Интересантно је да највећи број анкетираних сматра да је најпожељније *Редовно ажурирање софтвера за заштиту од вируса*. Иза тога следи *Стално информисање о опасностима и мерама заштите*, *Строжије регулисање видео надзора*, па тек на четвртном месту је *Коришћење права из закона о заштити података о личности!* На последњем месту од понуђених мера нашла се *Заштита преко Повереника за заштиту података о личности*.

Неки учесници су навели и своје предлоге мера, на пример:

„Заштита личних података спада у основна људска права, па би морало много више да се ради на њиховој заштити. У комбинацији са ISO 27001 стандардом информационе безбедности заштита података о личности се много боље остварује, јер стандарди су интерфејс између законског оквира и пословних процеса на радном месту, школи итд. Нису сви у могућности да разумеју законе и друге прописе, па је потребно да се креирају процедуре и записи како да се поступа у складу са законима.“

„Више пута сам на јавним трибинама и у писму Поверенику за заштиту података о личности указивао да су у АПР-у свима јавно доступни подаци о ЈМБГ свих директора фирми и о рачуну фирме код банке. ТИ ПОДАЦИ СУ И ДАЉЕ СВИМА ДОСТУПНИ.“

Резиме

На основу адреса на које је анкета послата, може се сматрати да су учесници већином средњег животног доба, дакле радно активни, и различитих професија. Самим тим, можемо сматрати да је узорак добијених одговора у великој мери репрезентативан.

Оно што је карактеристично је да учесници већином нису били жртве угрожавања приватности, али и да већином сматрају да је најбоља мера **лично ангажовање на заштити приватности својих података**.

Анкету реализовала

др Драгана Бечејски Вујаклија